

DEBRECZEN ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŰ PÉNT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

Rózsa tér, Kardos-ház, 16. sz. alatt.

(A kiadandó lap szellemi részét minden közlőnek, Kéziratok levelek vissza nem adának. Bérmentellen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.)

ELŐFIZETIÁR:

Helyben házhoz hordva vasárnap postán küldve: Egész évre 10 f. — Félévre 5 f. — Hátré 2 f. 50 kr. — Egy óra 1 f.

HIRDETÉSIÁR:

Öt-basbas-pettiar egyszeri bejelentésért 5 k. Helyi hirdetésért külön 30 kr. — Nyitlár 4 basbas-pettiar 30 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

Kutasi Imre könyvnyomdája, Főpiacz, Sz. Nagy Károly-ház.

(A kiadandó lap anyagi részét minden közlőnek, Kéziratok levelek vissza nem adának. Bérmentellen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.)

A kik hamis istent imádnak.

(—6—) Ki tudná azt megmondani? Szilárd elv, határozott politikai meggyőződés, nem ingadozás, cseh szövetség, habaréki szövetség, bosnyák szövetség, török szövetség, personal unió, konfederáció: hogy illik ez össze?

Ki tudná azt megmondani? Nem csak a ki rajta van a politikai szelvényeken ezen előző motillóján, ezen a „Ringelspiele” — hanem a ki nézi, még az is beleszéd. De szeretném is látni azt az embert, a ki megmondhatná nekem, hogy:

- Numero I. Personal unio.
- Numero II. Konfederatio.
- Numero III. Török-szövetség.
- Numero IV. Bosnyák, illetőleg Ljubib-ráb és cseh szövetség.

Numero V. Habaréki szövetség. Hogy ha a szélsőbal ezen öt politikai irány közül melyiken halad tulajdonképen? A

Olvastam tegnapelőtt, hogy a „Schulverein” ellenes ítélet német elemmel szemben a cseh szövetség.

Olvastam ma, hogy a közös ellenség (Tiszta) a szemben a habarékot hívja segítségül.

Tegnap azt gondolta, hogy belemegy a konfederációba.

Ma azt gondolja, hogy belemegy a delegációba.

Egyszer azt hirdeti, hogy ő török barát.

Máskor azt hirdeti, hogy ő bosnyák barát.

Egyszer csak lesz belőle csuklyás barát.

És mindezt az elvszilárd szélsőbalból felki. Mert hát: „ferflucht spräch diese ungarische spräch” — (átkozott nyelv ez a magyar nyelv) mondá az egykori Bach szolgabíró: Der Stuhlrichter heiszt „fegede”; schwartz heiszt auch „fegede”; die Haube heiszt auch „fegede”. (A szolgabírót úgy hívják, hogy „fegede” (Fekete.) A feketét is úgy hívják, hogy „fegede”; a fejkötőt is úgy hívják, hogy „fegede”.)

gede. — Ezen aztán persze, hogy elszörnyűködött a Bach-huszár. Hátha még azt hallaná: Personal unio: szélsőbal. Konfederatio: szélsőbal. Török-szövetség: szélsőbal. Bosnyák-szövetség: szélsőbal. Habaréki szövetség: szélsőbal.

Valamennyi szövetség homlokegyenest ellenkezik egymással.

Egy józan alapokra épült politika, a mint egyszer így megkerülődött, hát vége lenne neki, mert követői, kik józan emberek, bizonyosan nem járnak vele a tarantella táncot, hogy pedig a szélsőbal politika mégis fenn áll, az annak tulajdonítható, hogy józan alapon nem állt soha. Az a sok mindenféle elem pedig, a mely az utóbbi időben bele oltatott, hát anny mindenféle gyümölcsöt terem, hogy a valódi eredeti fajt, már alig lehet közte felismerni.

Hanem hát ezért ő még mindig azt tartja magáról, hogy ő van hivatva az ország boldogítására, de hogy mi alapon mily politikával, az megérthetetlen.

És ha most már olyan nagy hazugság az a szélsőbal kortes, hát értesse minket: Miért nem akarta a szélsőbal, hogy felszabaduljanak a bosnyákok, miért akart e miatt szövetséget kötni törökkel és háborút kezdeni a muszkával?

Miért akarja most felszabadítani a bosnyákokat úgy, hogy el legyünk vágva a törököktől és szövetségre lépünk a törökkel?

Ha nekem ezt a szélsőbal kortes megmagyarázza, és még a következőt is megmagyarázza, hogy:

Miért sokalja a 21 milliót az okkupációra, a mivel a békét biztosítani akarjuk, és miért nem sokalja volna az ezer milliót a háborúra, melyből ismét csak nem lett volna más, mint béke, és pedig egy cseppet sem különb béke a mainál?

Hát ha nekem ezt a szélsőbal kortes megmagyarázza, és még a következőt is megmagyarázza, hogy:

Miért dicsegti a magyarországi németeket akkor, mikor a csehekkel szövetségre akar lépni ellenük?

Hát ha nekem ezt a szélsőbal kortes

magyarázza, meg a következőt is megmagyarázza, hogy:

Miért szélsőbal kortes ő?

Hát én akkor azt mondom neki: Édes kedves jó barátom! Egyszer egy st arról gondolkozott, hogy ő kitalálja aentháromság titkát; és a mint a tengarton sétál, lát ott egy kis fiút, ki a tereből egy gödörbe kanalazza a vizet, és ki tulajdonképen angyal volt.

— Mit csinálsz te kis fiú? — kérde tta szent csodálkozva.

— Hát ebbe a gödörbe akarom kanalazni a tengert, — válaszolá a kis fiú.

— Hiszen az nem fog megtörténni so, — mondá a szent.

— Bizonyosan hamarabb meg fog történni, mint az, hogy te megfejthesd a szétháromság titkát.

És a szent belátván e szó igazságát, a ondokozással fel is hagyott.

Hát ez vallási symbolum, mely az istenség titkát úgy állítja föl, hogy abban nem hathat be emberi ész; — hanem a ki az ő politikáját is úgy akarja fölláttani, hogy abba ne hathasson be emberi ész; — azt a politikát igen szépen megköszönöm!

Lelekem az istené s azt az ő kegyeire bírom bízni, akarmelyik vallás gyermeke vagyok is, és a miért hogy az ő végtelenségébe nem tekinthetek be véges lélekkel s nem juthatok hozzá csak imáddal; az nem riaszt vissza attól, hogy teboruljak előtte. — De a mely politika már-már szintén oda igyekszik, hogy megértetlen és fölfoghatatlan legyen s vilárosság terjesztése helyett azt követeli a levektől, hogy vakon boruljanak le előtte, hamarabb ki lehetén kanalazni a tengert, mint megérteni ama politikát! Hát annak politikának azt mondom: Idegen stenek nem léteznek én előttem és faragott képet nem csinállok magamnak, hogy azt mádjam!

— Azon nagy fontosság, melyet az új közös penzügyminiszter kinevezésének mindezt, a legmagasabb körökben is tulajdonítanak

nak, legjobban bizonyítja, hogy teljesen alaptalan azon hír, mintha az okkupált tartományok ügyei e tárczától elvonatának, hogy ismét a külügyminiszterium hatáskörébe menjenek át. Ellenkezőleg ezental is a közös penzügyminiszterium legfontosabb teendőit fogják képezni és a legfontosabb politikai posztóik egyikeve fogják qualificalni jövőre is a miniszterséget és ezen ezen szempontok lesznek döntők Szilvy utódjának kinevezésénél is. Ez okozza a haladékat a kinevezésnél is. O felsége Budapestén fog a magyar államférfiakkal való beható tanácskozás után a személyi kérdésben megállapodásra jutni, és valószínűleg csak Bécsbe visszatérése után fog a formális kinevezés is megtörténni. Hogy Szilvy utódja szintén magyar államférfi lesz, az nem szenved kétséget.

— Ő felsége a király ma reggel 5 óra 55 perczkor külön udvari vonattal Bécsből Budapestre érkezett.

Mikor lesz a lakadalom?

(T.) Na csak annyit mondunk, hogy lakadalom lesz! Annak a suttagásnak, kaczerkodásnak kényszerítgatásnak, a mi most a habarék és szélsőbal közt, az országgházban éppen úgy mint a sajtóban véghez megy, annak nem lehet a vége más: mint vagy előzőkötés, vagy lakadalom. — Ha a szülek a házasságba beleegyeznek, akkor a szélsőbal férjhez megy, ha pedig bele nem egyeznek, akkor szökik, — Ertem pedig a szülek alatt a választókertleteket.

Mert hát csak úgy kell venni a dolgot amint van. A politikát is emberek üzik fizik, s ha bár nagyobb társulatok, de ott is csak emberi érdekek játszanak közre, miután pedig a szélsőbal is belátja hogy kormányképeség nélkül soha se fog kormányra jutni, a habarék meg már régen belátta hogy az ő gyarapodásának behagedült szt. Dávid, hát a kölcsönös beismerés következtében a két párt elkezdett egymásra kacsingatni, amely kacsingatás mindig közelebb és közelebb viszi őket egymáshoz, csak méltóztassanak az országgyűlési vitatkozásokat me. figyelni.

A habarék kerem csinos, elegans fiú, jó családból, hét águ koronával, és egyéb baja nincs is, csak az, hogy már minden politikai tőkejét elverte, hitelet pedig eljártotta, míg

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A „Koszoru” ünnepi száma.

Azon alkalmából, hogy a Petőfi-társaság első vidéki felolvasó ülését városunkban tartja meg a társaság titkáraiak, S z a n a T a m á s n a k szerkesztésében megjelenő „Koszoru” című havifolyóirat egy ivnyi nagyságban tendkívüli kiadásban is megjelent.

Az ünnepi lap rendkívül díszesen van kiállítva. A boríték tartalmazza a címet, a debreczeni felolvasó ülés tárgysorozatát, a társaság tagjainak névsorát, kivonatot a Petőfi-társaság alapszabályairól és a Petőfi-társaság kiadványainak czimsorozatát. — A belső íven vannak dolgozatok J ó k a i M ó r t ó l (saját kéziratával) P. S z a t h m á r y K á r o l y t ó l (Debreczen), K i s s J ó z s e f t ó l (A Trobadour) — A b a f i L a j o s t ó l, R e v i c z k y G y u l á t ó l (ket vers), B a r t ó k L a j o s t ó l, S z a n a T a m á s t ó l (Petőfi szülői), K o m ó e s y J ó z s e f t ó l, i f. A b r á n y i K o r n e l t ó l (Debreczen költője). Van továbbá benne néhány rajz, így: Petőfi szülőháza, Petőfi szülői, Petőfi Debreczenben, Petőfi apotheozis, Petőfi Sándornak kéziratával 6 sornyi vers és 28 Petőfi-társasági tagnak név-aláírása. — Az igen érdekes emlékfuzet a Franklin társaság nyomdájában állított ki.

Néhány közleményt mutatványul közlünk olvasóinkkal.

A századok vihara között, Debreczent nem védte köfal!

De védte ész, tudomány, szorgalom Erköles, hűség, honszeretet, Ez tartotta, ez tartja meg. 1882. május 6.

Jókai Mór.

Debreczen. Debreczen — Magyarország kicsinyben. Debreczen multja hazánk történetének kivonata; dicső, de viszontagságos, mint amaz. Debreczen jelene, hazánk mostani korszakát tükrözi vissza: meg minden készül és épül, de egy már régen uralg a város apró épületei fölött: a közmívelődés temploma, a főiskola.

Es e város hivatásának, jövőjének is egyenlőnek kell lenni hazánkéval, melynek rendeltetése: fákllyavitel szemben a sötétség és szolgaság hadával; a miveltés és polgári szabadság dicső vezér szerepe — s ezt követő siker!

P. Szathmáry Károly. A Troubadour. Höl gyöngéd volt a nő és durva vad az ur: Márványesarnokban járt-kelt a troubadour, Földi gond nem nyomta — és kincs nem terhélé S a mi szép e földön, óvé volt — mind óvé: A percznek lüve, a pillanat mámorra, Lánggal égő szemben a könyek gyöngysora, A dal szárnyalása, az érzés lángheve — S szabad függetlenség járt utain vele, S melynek titkaiba bele-bele mélyedt: Óvé volt az örök, nagy, dicső természet: A holnap gondolja mint ehkeselyű szárnya, Nem csapódott lombán a lelkeré mámorra: Nem marta száz ketyél; — Madonna, az égi, Csillagdiadémmal világított neki! Istene s szerelme — e kettős jel alatt Sugaros utakon diadallal haladt, S ha hóbán megzendült egy szentebb fájdalom, Köznapi szenny és sár nem ragadt a dalon!

Szomszédnóm újval pajkosan fenyeget: Tapintsa meg orrával, masszor mást hirdetett! Azt mondta: Poeta: miota világ áll, Sohase volt jobb a deakné vasznál! Kiss József.

Azok az ingatag poéták... Azok az ingatag poéták! Biz' azok furcsa emberek. Sok szenvedély, alom, rajongás. Fér küzködő szívukbe' meg. Mindezt dicő, s te is galambom. Szereted annak idejen. A szenvedélyt, álmod, rajongást; Hanem csak úgy, ha — költemény. Reviczki Gyula.

D a l. Kedves leány, úgy-e, azt képzeled, A sziv, ha faj, valóban megreped. Mint egy pohár, mely meg kezünkben ép, S ha földre ejtjük, már csupán cserep! Ne hidd! a sziv oly könnyen nem török. S eltörve, mint épen, verése vig, Borral, mámorral tölti szerelme, S hogy már oda, — nem tudja maga sem! Bartók Lajos.

Petőfi szülői. A legszeretettebb atya s a legszeretettebb anyja. Maga Petőfi nevezi így szülőit, s valóban alig találunk költőt, kinek lantja oly igaz, megkapó és változatos hangokat adott volna a fűi szeretet érzelmeinek, mint a Petőfié. Megemlekezik róluk, midőn vágyai a szülői hajéktól eszölítják s „bolygó lába száz tövisre hág”, s midőn újra felkeresi a Duna mentében fekvő kis lakot, egész uton azon gondolkodik, mit mondjon majd kedvest, szepet a rég nem látott anyának, kinek ajkán, a viszontlátás örömei közt utójára is szótlanul csügg, — „mint gyümölcs fán”. Megragadó, könyekere indító gyermeki szeretet, miőt csakis nemes,

onfeláldozó lelkek ebreszhetnek. És csakugyan ilyenekre ismerünk Petőfi szülőiben: a jó öreg kocsmárosban és feleségében kik a nagy költő minden tisztelőjét batran megköveteltetik, hogy halálval adózzenek aldozt emléküknék.

Petőfi — mint ez rendszeren történni szokott — jellemzőségeit a fölteteleiben egész a macacságig állhatatos atyától örökölte: a mely kedély és fantázia, — a költői természet emez alkotó elemei pedig — anyjáról maradtak reá öröksegekpen.

Castelar Emil mondja Byronról irt szép tanulmányában: „Ha jó sugallatot érzesz szivedben, ha vagyat taplalsz letorulni a szenvedőknek könyeit, segíteni a szerencsetlent, utolsó felatodát is megosztani az ehezövel, a halál karjaiba vetni magadat, csakhogy felebarátod életet megmenthessd — fordulj meg es mint örangyalodat, ki a jó gondolatokat sugja szivednek, anyadnak szeretett árnyat találod oldaladnál. Az elme, a könyvek, az iskolák és az atya oltják belénk az eszmeket, de az erzelmeiket mindig anyunktól nyerjük: a jellemet az anyak alkotják.” — Petőfinél szintén feltalálhatjuk e szep szavak igazolását. A költő mely kedélyt, gyöngéd erzelmisséget az anyahajóságu nőtől örökölte, s ezt nem is tagadhatja el, mert hangja mindig gyöngédebb és melegebb, ha anyjáról emlékezik vagy azt ellentétül állítja anyja melle. Midőn felig trefasan felig szemrehányaskepen mondja anyjáról, hogy „csak a husvagashoz ért s nem sok hajszala hullt ki a tudományokert,” egész örömmel felel anyjának szaz meg szaz kérdéseire:

És vége hossza nem lett Kérdegetéseinek De nekem e kérdések Olyan jól estenek: Mert mindenik tükör volt, A honnan láthatam, Hogy a földön nekem van Legszeretőbb anyám!

ellenben a szelsőből javában virágzik, s ha bár a karsu arisztokrata mellett, kinek szive inkább a „Kotlik Zinzabella szeméje felé hajlik, — tenyeres talpas is egy kisse, de hát a telekkönyv ma még jól áll, s noha már arra is elegendő van betáblázva, de hát a hitel még nagyon adja és nincs kimerítve. Miután pedig, — amint a jelek mutatják, — legény és leány nagyon kezdik érteni egymást, hát mondom: vagy össze kelnek a szülek beleegyezésével, vagy megszökik a hajdon. — Az az hogy pardon! még egy harmadik eset is előadhatja magát, az t. i. hogy miután sem egybe kelni, sem szöktetni, illetőleg szökni nem mernek, hát tiltott viszonyban fognak élni egymással, míg egyszer csak nyilvánossá leendő hogy baj van mikor aztán igen sürgős lesz a házasság.

És ez a tiltott viszony az, amitől leginkább lehet tartani pedig azért, mert az bizony nem válnék diszére a nemzetnek. Ami a társadalmi életben erkölcselenség, hát az a politikában is erkölcselenség, s ha ez a két párt csakugyan ilyesmire adná a fejét, hát akkor elmondhatnók felőle: hogy az ő elvűségével és szilárdaságával sokra vitte.

Már pedig az most is tény, hogy e két párt sokkal bizalmasabb labon áll egymással, és sokkal bensőbb viszonyt folytat, mint sem azt, a különböző elvi álláspontot tekintve a tisztesség megengedné. Mert ha az elvi álláspontot tekintjük hát a habarek elvi álláspontja ugyan az ami a szabadelvű párté, és kérem szépen, mindig és mindenben a szelsőballal, cizázik; ami pedig nem csak azt jelenti hogy mert az is ellenzék, — mert azért meg lehetne tartani a tisztességes távolságot, — hanem azt jelenti hogy ama távolság köztük már nincs meg, és hogy napról-napra jobban összebujnak.

Pedig hát ezért a szüleknek talán szólni is kellene valamit. Nem ugyan a legény szüleinek, mert az a legény becsületéből le nem von, hanem a leány szüleinek, kik azonban, amint látszik, annyira megbíznak Marisba, hogy na na... Pedig hát komolyan mondjuk: ha már csakugyan lenni akar a dologból valami, hát sokkal jobb lesz, ha az esküvő a botrány előtt történik meg mint a botrány után. Pedig meg kell csak nézni azt a szelbali névsort, nagyon is meg van már az áldva habarek-kal.

Egyébiránt nem a magunk érdekében beszélünk, mert reánk nézve ez az egész dolog mindegy. Akar így, akar úgy játsza el hitelet a szelsőball, az tout-egal. Akar férjhez menjen, akar ne menjen, viszonyba keveredett a habarek-kal és így vagy úgy, de ki kell sülni a dolognak. — Ha férjhez megy? Ha fuziónal? Hát akkor is vége. Ha pedig nem megy férjhez, hanem titkos szerelmi viszonyt folytat, akkor is vége. Hitele mindenfeleképen elveszett. Ha pedig egyszer az elveszett, s a habarek család tagja befogja látni hogy a kedvesnek többé nem veszi hasznát, hát ott hagyja a kapufelénél, s ekkor aztán be is lehet a boltot csukni, mert azzal a maradékkal hiába nyit új céget Madarász vagy Verhovay. Ezenképen állnak a dolgok ma, s e szerint csak azt várjuk, hová fognak fejlődni?

Igy fogják-e bevarni a jövő választásokat, avagy még a választások előtt csinálnak valamit? Mert ha igen? Annak hamarosan kell megtörténni hogy a választásokig még bele szokják a közönség, avagy maradni kell a választások utánra, mikor aztán sietve meg kell történni az esküvőnek. — Ez pedig azért huzódhatik odáig, mert a habarek ma még mindig les, nem törtenik-e valami zavar a kormányparton, de ha egyszer az új választások is beköszönnek, s akkor se nyílik remény ezen az uton? Hát hogy akkor a két szerelmes össze megy lakni — az oly bizonyos, mint hogy elnek...

A Pancsova-Kubjn közti telepítési ügyhöz.

Valahányszor a folyamatban lévő aldujai új telepítések ügyében nevezetesebb adatokat közölhetünk, mindannyiszor ezen az ügy egy élénk álló Nagy György szegedi állami jószágigazgató és kormánybiztos fáradságtalan buzgalomát kell első sorban kiemelnünk. E férfi, mely belátással párosult bölcs tapintatát s a mezőgazdaság terén évek során át szerzett gyakorlati tapasztalatait szép sikerrel tudja érvényesíteni azon ügy érdekében, melynek vezetését a magas kormány rea bízta. A legközelebb mult napokban ismét bejárta az armentesítendő területeket, kijelölte a telepítendő legnagyobb közeg Hertelendfalva helyét, sőt messzibbre ható intézkedések alapját is letette azáltal, hogy a közseghaza s két tisztán magyar nyelvű állami elemi iskola építése tárgyában a szükséges lépéseket megtette. Buzgó fáradozásának szép eredménye az, hogy az előbbi években pusztított vízáradások miatt mintegy öt év óta hajlektalanra lett telepesek, most az egész árterületet tavaszi buzával, árpával, zabbal és tengerivel bevethettek; s istene legyen a hála, a vetések mindenütt oly szépek, hogy a legjobb reménnyel töltik el az ember lelket. S ha még ezután különösebb elemi csapásokkal meg nem látogatunk, akkor az árterület bevetett részéből két millió forintnyi jövedelem várható. A sokat kiállott és megpróbált régi telepesek, természetesen azon biztos kilátás mellett vetették el a jó magot a jó barázdákba, hogy az armentesítési munkalatoik meg ez év folyamán be fognak végezteni. Ebben itt az alduina vidéken nem is kételkedik senki, mert biztosítékul szolgál erre nézve egyfelől a kormánybiztos fáradságtalan munkássága, ügybuzgósága, másfelől azon ténykörülmény, hogy a kormánybiztos nemes, hazafias munkájában sok magas állású kitűnő férfi támogatja. Az ez évben telepítendő három új közeg új telepítvényesei gyanánt több száz magyar család előjegyezve, illetve kijelölve van. A kormánybiztos kilátásba helyezte azt is, hogy a nyolcadik öblötben, Kubjn mellett, a mintegy tízezer holdat tevő, kitűnő minőségű kincstári birtokra csángó magyarokat ohajt letelepíteni.

Ezen és más ez érdeken tett határozott intézkedések, az alduina melletkén és mentében általános örömet keltenek. A kormánybiztos hazafias működése iránt nagy a bizalom és méltán is, mert az új telepítvények folytán egy egészben új, hatalmas magyar várörvidék fog létesülni ott, hol egykor török felhold uralt, s a magyar adáz ellensége tanызott. Minden igazi magyar polgár őszintén kívánhat áldást és gazdag sikert ez új nemzeti il alkalmi lap kiadásával is emeltetni fog, s aljuk azt a közönség pártolásába.

las, derek férfiak munkáján, kik e telek ügyben oly önzetlen huseggel fáradoz, azt hatalmi allásuknál fogva, az ügyert ért pártolják s cseljához juttatni igyeke. Az ő nevék áldatik a jelen es jövő edék által, mert hatnak, alkotnak és gyanak — a haza és nemzet igaz érdekében.

Napi hírek.

— **Lapunk legközelebbi száma** szombaton nem a rendes időben este, hanem ben 12 órakor fog megjelenni, miután 6 órakor kezdődő ünnepélyességek az asó közönséget már valószínűleg teljesen nybe fogják venni.

— **APetőfi-társaság** debreczeni felolvasó sének programja a következőleg lett megpítva: 1. A Petőfi-társaság (bevezetésül) a na Tamástól. 2. Az ezredik év (költemény) Komócsy Józseftől. 3. Az égben tetett (elbeszélés) Vértesi Arnoldtól. Lyrai költemények Szász Gerőtől. 5. dok Bartók Lajostól. 6. Garibaldi alatt 59-ben (visszaemlékezések) gróf Telek y andortól. 7. Az isten ostroma (költemény) Vá ad i Antaltól. 8. Drága fűty (epizod 1815- el) Jókai Mórtól.

— **A „Koszorú”** ünnepi száma már egjelent igen díszes kiadásban. Leírását mutatványt belőle lapunk mai számának ízeájában találunk olvasóink. Ajánljuk, ogy a ki csak szerét teheti, ne sajnálja, ekeély 20 krajczárnyi árt és vá arlja meg e kedves emléket. A „K o z o r u” kapható Mendelovics Lajos. Kitz Jakab és a többi helybeli szivar- özde és hírlapáruló helyeken, továbbá C s á t h y Károly és Telegdi Lajos könyvkereskedéseiben, a felolvasás napjáig a z i n h á z i p é n z t á r n á l és a f ő i s k o l á b a n.

— **Bucsuolódás** volt tegnap sznhazunk- bat A színház zsuolóság megtelt s a közör- sémeleg rokonznvvel s zajos tetszésnyilat- kokkal vett bucsut színészeinktől. — Az előeresből legtöbb rész jutott azonban S m l ó S a n d o r n a k k i t k i l e t e k o r s z u n n e m a k a r ő l e k e s t a p s v i h a r r a l s k e t g y ö n y ű s z e p v i r a g e s o k o r r a l t i s z t e l t m e g a k ö z z e g. A derek fiatal színész, ki szimnikö- devel is a legszebb jutalomra tette magát gemessé, ez este mint költő is kilet tün- t e t t, m e r t a „T h a l i a b u c s u j a” e p i l o g c a d a s a u t a n a k ö z ö n s é g n e m a k a r t a d d i g t a v o n i, m i g h a r o m s o r k i n e m h i v t a a s z e r z ő t, k i m i n t o l v a s ó i n k i s t a p a z t a h a t t a k e m ű v e v e i s s z e p k ö l t ő i m u n k á t v e g z e t t e t.

— **Debreczeni Szemle** című alkalmi lapra vük felhívtát, mely a „Petőfi-társaság” íttle ahlmával két számba fog megjelenni. Szer- keztí Györi József, kiadja Z i c h e r m a n E r m a n. A lap tartalmazni fog az ünnepély- sekre vonatkozó közleményeken kívül köl- temyket, tárczát, híreket stb. Egyes szám á 10 kr. Az első szám szombaton este, a más- k i k ö z v e t t e n a z ü n n e p e l y u t a n f o g m e g j e l e n n i, s k a p h a t ó l e s z k ö n y v k e r e s k e d e s e k e b e n. t s d e k e b e n é s a h e l y s z i n é n a k ö z ö n s é g p á r t a i s e t e n a l a p a d a l á r ú n n e p e l y s a t e r m ű s z e t v i s g á l ó k é s o r v o s k g y ű l e s e a l k a l m á v a l i s m e g f e l e n n i. Ö r u l n k h o g y a z ü n n e p e l y i l a l k a l m i l a p k i a d á s á v a l i s e m e l t e t n i f o g, s a l j u k a z t a k ö z ö n s é g p á r t o l á s á b a.

Debreczen költője.

Hitte-e Petőfi, mikor Debreczen városá- ba dideregy verselt és csak a pipájával fűs- tlt, hogy valaha Debreczen városa, egy az ő nvet és dicsőségét hordó társaság szelleme skedélye mellett fog meledegni?

Hitte vagy nem hitte, így van. A Petőfi- tarsaság először is Debreczennek veszi v a n o r - u t j á t é s l á n g o l ó l e l k e s e d é s f o g a d j a o t t. Debreczen a hazi gazda, a hol Petőfi először állá megcsendülni dalait lányok ajakáról, a hol minden együtt van, a miért Petőfi rajon- ott, a kollégium nagyszerű tradícióival, s a l a r e g r e d t l á k ö c z y - h a r a n g, m e l y m a i s á p r i l 4 - k é t k o n g a t j a t i t k o s e r t e m e l m e l. Debreczen házigazda, a hol otthon van a magyar és sak a magyar van otthon; a hol, mert Ró- nának is nevezik, a magyar czivis nem jelent tevesebbet, mint a hajdani Rómában jelentett i czivis romanus. Debreczen a hazi-gazda és lóka a vendég, előljáró. Epen o y jó ismerőse Debreczennek, mint egykor volt Petőfinék. Együtt voltak mindhármán gyermekek és együtt ettek mindhármán nagyok. Negyven év alig mult el és Petőfi nagy lett, Jókai nagy lett és Debreczen is nagy lett. De egyik sem v e n ű l t m e g. M i n d ö s s z e i s a z e g y i k c s a k m e g h a l t, a m á s i k c s a k e g y k i c s i t m e g p o r o s o d o t t, a h a r m a d i k p e d i g e g y k i c s i t k i v e z e d o t t.

De ha Debreczenbe mentek el, ti költők és költészetbarátok, am ünnepeltek ott a Petőfi dicsőségét s kerestek ott e dicsőség- nek szent forrásait: amde e mellett Debreczen költőjéről se feledkeztek meg! Ne feled- keztek meg e csodálatos langészórl, a ki elkésvet jött, mert Petőfi megelőzte már, s a ki e zenéhez, bár nem sok, de csupa hallha- tatlan szöveget irt. Ne feledkeztek meg Kovács Gyuláról. Tán hallottatok róla. Kevés mű maradt utána s élettörténete semmi. Rejtélyes, kü- löncz ifju volt. Ha az utcán járt, soha mását

— **A „Debreczeni Ellenőr”** szombati szá- ma tekintettel a Petőfi-társaság ünnepélyére a szokottnál díszesebb kiadásban fog megje- lenni s lehetőleg nagyrészt szépirodalmi bel- tartalommal. Lapunk e számai a szokott he- lyeken egyes példányoként 5 krajczárjával fognak elárusíttatni.

— **Színész ink** a ma délutáni vonattal utaztak el városunkból Nyiregyházára. Az in- dódhánál nagy közönség vett bucsut tőlük, kik annyi kellemes vidámot estét szereztek. — Adja Isten, hogy szerencse kísérje nyári mű- ködésüket, s jó egészségben üdvözöljük őket viszont midőn körünkbe ismét visszatérnek.

— **Borsavgyártás.** A debreczeni m k gazdasági tanintézetben a cognagyártási hátr- álekoknak borsavas mészre való feldolgozta- tása megkíséreltetvén, ezen kísérletek a na pokban Berghofer urak házában nagyban meg- kezdettek. Az eredmény már eddig is igen kitűnő, mely körülményt azon megjegyzéssel hozom a t. közönségnek tudomására, hogy a nyilvános próbát holnap, azaz pénteken dél- előtt 9-től 12 óráig Berghofer urak pétérfiai házában lesz szerencsém megvárthatni, melyre az érdeklődő közönséget ezennel tisztelettel meghívom. Dr. Vedródi Viktor a debr. gazd. tanintézet tanára.

— **Felhívás.** A P e t ő f i - t á r s a s á g l e e r k e z e s e k o r a h e l y b e l i i p a r o s i f j u s á g ö n k é p z ő e g y l e t e i s t e t ű l e t l e g f o g a z i n d o h á z o z k i v o n u l n i. F e l h í v a t n a k a z e g y l e t r e n d e s, a l a p í t ő é s ö s s z e s p á r t o l ó t a g j a i, h o g y h o l n a p u t á n, s z o m b a t o n d e l u t a n 1 é s 2 ó r a k ö z t a z e g y l e t h e l y s e g é b e n m i n é l s z á m o s a b b a n m e g j e l e n n i s z i v e s k e d j e n e k, h o g y r e s z k ö r e a j e l v é n y o t t k i o s z t h a t ó l e g y e n. A z e l n ö k s é g.

— **A színházi jegyekért** a Petőfi-társaság felolvasó ülésére ma valóságos ostromnak volt kitéve a színházi pénztár. A jegyeket egy felóra alatt az utolsó darabig elkapkodták és a kinek 5—6 keltet, boldog volt, ha csak egy- hez is hozzá juthatott. A zenekari helyiségbe nem adatnak ki jegyek, mert azok az idegen helyről érkezőknek tartatnak fenn.

— **Uj egyenruha.** Honvédeink részére már jóval előzőt megállapították az új egyen- ruhát. A teglaszn nadrag, mely roz utánzata a francia sor-gyalogság vörös bugyogójának. megérdemelt nyugalomba fog helyezettetni s a vörös színösök kelet posztó fog helyébe lépni. Ez által a honvéd egyenruhája sok tekintetben hasonlítani fog a közös hadsereg gyalogságá- nak egyenruhájához s csak a zsinórat szine képez eltérést. Miután az új egyenruha csak a réginek elviselese után vétetik használatba, a legénység közül még csak néhányan viselik a változtatott uniformist. Főlösbbs hozzátenni, hogy a honvédbaka formásában, tetszősebben néz ki az ujan, mint a régiben.

— **A kik emeleti zártsekk jegyeket** vit- tek el II-od rendű zártsekk helyett keretnek, hogy jegyeiket kieserelése végett a színházi pénztárhoz vigyék vissza. A tevedés az óriási tolongás és zűrzavarban esett meg.

— **Kunz Ferencz** Budapesti kereskedő, a K u n z J ó z s e f é s T á r s a c h e g y i k t a g j a, eljegyezte Salcher Annát a szeles körök- ben ismert bécsi gyáros és nagy kereskedő leányát.

— **Halálozás.** Özv. Kéki Istvánné asszony 77 éves korában tegnap meghalt. Temetése í. hó 5-én lesz. — Nyugodjék békében.

— **Égő növény.** Hogy létezett-e csakugyan azaz egő csipkebokor, melyet Mózes emleget az ő második könyvében, ki tudná bebizonyí- tani? de hogy ma is van olyan növény, mely- nél az égési tulajdonság nem szokatlan, azt állíthatjuk. A mit elbeszélünk, nem új, mert már Linné leánya tette az említett fölfedezést. A növények közt a dictamnus fraxinella és a

Még elesebben rajzolja az anya és apa közti ellentétet a Vizen című költeményben, mely megtörtént dolog leírása Petőfi egy iz- ben csolnakon egy barátját mentette ki a Du- na habjaiból s ekkor írta:

Anyam, ha mostan látnál
Tudom, hogy mondanád:
„Az istenért, ha feldőlés,
Nem feled a halált?”

Apám ha mostan látnál,
Tudom, hogy mondanád:
„Az ördög hurcolt arra
Szakgatni a ruhád.”

A gyöngéden szerető anyát s a komoly, mindig számító apát talalóbban jellemezni már alig lehet, mint Petőfi tette a két versszak- ban. De érezteti is haláját az anya iránt, mert mindenkor a szeretet rajongásával beszél fe- löle, s még különözéseinek hírével sem akar fájdalmat okozni neki:

... Szép hazámba ismerősök mennek;
Jó anyámnak tölük mit izenjek?
Szójakot be, földiek, ha léssen
Utazástok haza közelében.

Mondjátok, hogy könyveit ne öntse,
Mert fiának edvez a szerencse...
Ah, ha tudná, mily nyomorban élek,
Megrepedne a szive szegénynek!

Mélyen átértzett, megindító sorok, melyek- ben maradó emléket állított a szerető anyai szivnek.

A szülok emléket kegyelettel kell őriznie az utókornak. Ha a nagy költőre gondolunk: a szigorú, de jellemző atyáról s a mely ke- delyű, angyaljönsü anyáról sem feledkezhe- tünk meg. Visszatükrözödnék ő a költőben, s a tiszteletből melylyel a fiu iránt viselte- tünk, ő is méltán megkövetelhetik osztályre- szöket.

Szana Tamás.

Soká kerestük azt a sirt...
Soká kerestük azt a sirt,
Hol ő van eltemetve;
Elrejtve szeméik elől,
De soha sem felejte!

Kerestük a vérnyomokat;
— Hozzá ez ut vezetett;
Gondoltuk s úgy kerestük a
Szomorú, néma helyet,

Egy összetört kard lesz talán —
És egy lant sírjélén!
Mert lantját, karját nem hágyá
Sohasem egymás nélkül...

Soká kerestük azt a sirt,
Fájdalmasan és híven.
Hova lett szivünk dalnoka?...
— Nekem megmondta szivem.

De nem is szivem mondta meg.
Egy búvós dalt hallottam,
S a tyrtüsü hangokon
Fájó szivem megdobbant.

E dalról én ráismerek!
Igy csak ő énekelhet!
Követem varázshangjait,
Ugy keressém a helyet

És követem e hangokat
Erdők, mezőkön által:
És találkoztam mindenütt —
A szabadság dalával.

És követem e hangokat
Gyuhóba, palotába:
S ráismerek e dalban az —
Egyenlőség dalára;

És követem e hangokat
S minden szivdobbanásban:
A testveriség szent dalát
Fölzengeni hallottam.

Hallám a hármas bérc fokán,
A nagy folyó mentében:
A ved harci riadóban, és
Szerelemi lágy nyögésben;

És túl a hon határin is
Lángokat vert ez ének:
Órok időkre gyujtva meg
A csillagot nevének!...

Ó neki sírja nincs sehol:
Szivünkben ői dalával,
S megdicsósítva hírnevét —
Egy világ vette által!

Komócsy József.

szombati szá-
ag ünnepeire
ban fog megje-
zépirodalmi bel-
is a szokott he-
5 krajczárjával

elutáni vonattal
lyháza. Az in-
buszot tölük kik
ét szereztek.

nyári mű-
dívójúkat őket
visszatérnek.

lebreczeni m k
nagyártási hát-
aló feldolgozta-
sírletet a na
an nagyban meg-
eddig is igen
megjegyzéssel
mására, hogy a
pénteken dél-
urak pétérfai
tarthatni, melyre
mellettszellel
a debr. gazd.

it-ár-s-a-g'
s ifjuság önképző
indóházhoz ki-
rendes, alapító
gy holnapután,
között az egypt
bban megjeleni
a jelvény ott
eg.

t a Petőfi-társas-
ságos ostromnak
A jegyket egy
elkapkodták és
volt, ha csak egy-
ekari helyiségbe
azok az idegen
fenn.

védőink részére
tták az új egyen-
ely rosz utánzata
s bugyogójának.
s helyzetet a s a g
helyébe lépni.
a sok tekintetben
ereg gyalogság-
szinorát szine
egyenruha csak
etik használatba,
mehányan viselik
sleges hozzátenni,
ban, tetszősebben
ben.

ék jegyeket vit-
helyett kerettek.
égett a színházi
évedés az óriási
t meg.

esti kereskedő, a
ezég egyik tagja,
a széles körök-
k nagy kereskedő

istiváné asszony
halt. Temetése 1.
békeben.

ezett-e csakugyan
t Mózes emleget
tudna bizonyí-
n növény, mely-
k szokatlan, azt
k, nem új, mert
mitett fölfedezést.
is fraxinella és a

k s nem tudták,
kik emlékeznek
gyo mindig csak
Vig társaságban
meheteti haza a
át el ne tévesz-
évesztette el, ak-
dugott a kulcs
engés csak néha
lyhéből az illat,
edgrágabb virágét
derek rökönök
kezeiket föltöte:
ell halnia időnap
s egy pár barátja
egy kis füzetben.
assa, az is össze-
és így kiált fel:
ny. Husz eszten-
ldányban nyomat-
vette. Felénel el-
ngyolódott. E ne-
ki sem férhetett
i sem rendezett.
óla. Nem beszél-
cincse az irodalom-
minél jobban meg-
A magyar költé-
áll, hogy e fü-
nyanaut bukkanja-
társaság semmivel
Debreczen városá-
és semmivel sem
gyar irodalomnak
őző legelőször is a
yula költeményeit
k a rég porladozó
vándor-ülésnek is

Ábrányi Kornél.

diatamus fraxiella albus, amaz piros, emez
fehér virág, mutatják a tulajdonságot. Mind-
ketten pompás illatu, daczára annak, hogy va-
lón tenyész, s mindkettőt meggyújtható, a nel-
kül, hogy elenyészne. S ugyanazt a kísérletet
nemcsak egyszer, de egymásután 3-4 nap is
lehet tenni, s mindig czélszerűbb jó me-
leg időben, ha a nap sötét, mint éjjel. Mind-
kétféle meggyújthatók e növények, míg teljesen ki-
égnek száradtak, vagyis a míg megvan bennül
illó olaj, mely a tüzet megfogja.

Gr. Zichy Géza a német császár előtt.
Külföldi művész hazánkba, gr. Zichy Géza, a
német császár egyenes meghívására Wiesba-
denbe utazott, hogy játékat a császárnak be-
mutassa. A hangverseny, melyben Zichy a wies-
badeni furdőben időző császár előtt játszott.
reddikivüli fényes sikerrel ment végbe. Hallga-
tói közt voltak Vilmos császárunk kívül a ba-
denti nagyherceg, Lippe és Ardeck hercegek
és a császár udvari kíséret s a furdőről és
vidékről közel háromszáz vendég. A császár
szóval ízben magához intette a magyar művész
kezet fogott vele s mindenképp kitün-
ő Különös figyelemmel s látható kedve-
vel hallgatta a nagy magyar ábrándot, mely-
ben Zichy teljes művészetet kifejtette. Amak
egy részét a császár élénken megtapsolta
s utána felőrlánál tovább társalgott a művész-
szel. A császár igen szives öreg ur, s mint is-
metelten kifejezte, a magyarokat nagyon szereti.
Zichy gróf másnapra udvari órdőre volt hiva-
talt. A művész sikere a magyar mánásé is
egyszersmind, ki legutóbbi németországi kör-
nyát, a jelen alkalmat is felhasználta, hogy
hazájának ne csak dicsőségére járjak, de szol-
gálatát is, a Németországban jelenleg a magya-
rok ellen erőszakosan szított igaztás és a felre-
vezetett közvélemény csillapítására s hazánkról
helyesebb fogalmak terjesztésére.

A megszóktatott gardián. Erdély
egyik városkájából írják a következő mulatsá-
gos történetet: Egy fiatal hivatalnok remény-
telenül szerette egy gazdag özvegy asszony le-
ányát, a mennyiben ez nem volt hajlandó leá-
nyát egy szegény ördögnek adni, a fiatal sze-
lemesek elhatározták, hogy megszöknék. Esti
10 és 11 óra közt remegő izgatottsággal haj-
tott kocsiával a fiatal hivatalnok az özvegy
nő háza elé, mely épület a fferenczendi
kőszinti helyiséggel egybe van építve. Kör-
nyesét éjszaka volt. Ezt megelőzőleg a gyar-
mányt sürgősen hívták egy nehéz beteghez, s
melyő a fiatal ember a ház elé ért a keszen-
ő gardián epen lámpáját oltá ki szobájá-
ban. A fiatal ember az özvegy nő ablakának
felve odasietett és a kocsi megállt, az abla-
kon kopogott. — Gyorsan! szolt az ablak-
ból siető gardiánhoz, nincs vesztegetni való
időnk. Egy pillanat és a gardián ott állt a
kocsiban, s hősünk nagy sebessen elhajtott.
Mikor a város végre értek, a kocsi megállit-
tatta a kocsisal és leugrott a bakról. A gardi-
án meg kinyitotta a kocsi ajtót és nem látva
egy hazát sem maga előtt, meglepetve kiáltá:
— Hová lettnék? Az erős férfi hangra a fiatal
ember rémülve ösmerte fel a kedvesének vélt
ablakban a gardiánt, és a mentegetőzések za-
vara elől gyors sietésben keresett menekülést.

Csás jó napot! Pozsonyban történt.
A megyeház kapuja előtt egy népes paraszt
család álldogált. Ott volt az öreg nagypapát
kezdve a terjedelmes család minden tagja le-
s csecsszózó gyerekek. Egy arra menő ur
megáll az érdekes csoport előtt s kíváncsian
tudakolja, hogy mi jártnak vannak. — Hát
bizony kérem atálan — szolt a család feje —
épen ma egy álló esztendeje, hogy a Pista
gyereket kóterbe dugták s eljövünk, hogy leg-
előbb egy 'csés jó napot kívánunk neki! Azt-
án mondja meg valaki, hogy nincs többé
atyafiu szeretet.

Uj színházi mentőkészület. Ravenná-
ban Don Ravaglia elkész oly villányos készü-
léket talált fel, mely a színházban alkalmazva,
vész idején egyszerre fölnyitja a színháznak
valamennyi ajtaját. A elkész találmányát any-
nyira tökéletesítette, hogy a legkisebb tűz ki-
törésére magától kezd el működni a villány-
gép. Próbát tettek vele a ravennai Alighieri
színházban s fényesen sikerült. Don Ravaglia
e találmányáért az olasz koronarend lovag-
keresztjét kapta.

A színesző férje. A párisi "Figaro",
Bernhardt Sarah férjétől Barcelonából a kö-
vetkező sürgőnyt kapta: "Ugy látszik, hogy
több lap Damalas asszony ellen és ellenem oly
cikkek közöl, melyek tulmenek a kritika

és az illem határain. Kérem e cikkek íróit,
tartózkodjanak a megjegyzésektől egész addig,
míg visszatérnek Parisba, tehát május 20-ig. A
távollevőt könnyű megtámadni. Legyenek azok
az urak oly udvariasak, hogy bevárják vissza-
érkezésemet. Jacques Damalas." — A cikkek,
melyekről Damalas ír, a Bernhardt Sarah társu-
latában folyó szerelmeskedésekről szólnak.

Az antisemitizmus Zemplénmegyében.
mint S.-A.-Ujhelyről értesülünk, erősen ter-
jesztetik a nép közt, mely körülménnyel
szemben azonban a megye kormányzata a
szükséges óvintézkedések foganatosítását oly
nagy körültekintéssel eszközölte, hogy már
ma is biztosan lehet arra számítani, hogy a
zsidóellenes áramlat, melynek egyik-másik
szolgabírói járásban felismerhetlen jelei mu-
tatkoztak, a szolgabírák erélyes és éber ör-
ködése s tapintatossága mellett teljesen meg-
fog szűnni. — Ezen, minden valóságosság ere-
riint mesterségesen szított izgatottság paraly-
sálásában maga a megye új főispánja Molnár
István, elismerésemelől buzgalmat tanusít.

Nagy tüvezések. A tavasz beálltával
rendesen az égési veszedelmek is meg szoktak
kezdődni. Még sohasem történt ez azonban
oly rohamossággal, mint az idén. "A vörös
kakas" pusztításai közül csak most volt alkal-
munk a temesvárirol és marosvásárhelyiről
megemlekezni s már előttünk fekszik újra a
jelentés, hogy Baján ma éjjel a Tropicsán-féle
fűrészmalom, Nagy fakészleteivel és laképüle-
teivel együtt, teljesen a lángok martaléka lett.
A kár több mint százezer frtra rug, s az
épület, fájdalom, csak kevés összegig volt biz-
tosítva. Az oltásnál a katonaság Baumgarten
baró kapitány vezérlete alatt nagy önfeláldo-
zással vett részt, miután a városnak sem tűz-
oltói, sem oltóeszközei nincsenek.

Ez aztán érti. A párisi Événement
egyik szerkesztője részletesen leírta, hogy
mint fogadta őt Dolgorucki herceg s mit beszélt
vele. A beszélgetést néhány artatlan magya-
lap is lenyomatta. Most kisl, hogy az egész-
ből egy szó sem igaz: a herceg, Sándor czar
özvegye, nem fogadta el az illető urat s egy-
általán nem fogadott hírlapírókat.

Ferjyilkosság. Alsó-Ausztriában a
Steyr és Sand közti országot menten fekvő
korsma ápril 28-án reggel borzasztó gyilkosság
színhelye volt: a 37 éves Würser Károly
korsmarost ugyanis tulajdon neje agyonzurta.
— A házaspár kilencz év óta el együtt foly-
tonos viszákodásban, mely gyakran tetleges-
segekbe csapott át. Különösen az erős izmos
ferjet erőszakoskodónak, reszegenek festik, ki
nevet gyakorta brutálisan bántalmazta; mihelyt
leitta magát, azonnal verni kezdte nejét, hajá-
nál fogva húzgálta a földön. Ápril 27-én este
megint heves összekocczásnak köztök s a
nő három szép kis gyermekével szüleihz me-
nekült és ott töltötte az éjt. Másnap reggel
aztán reggel hazatért, hogy ruháit magával
viegye. Ekkor férje ismét verni kezdte és a
földhöz vágta. A nő egy asztali kést kapott
kezébe s mellen szurta vele ferjét. A kés egész
a markolatig hatott be a ferj mellébe s szívet
furta át. Az erős ember kitántorgott az ajtón
s az udvaron halva rogyott össze. A nő szü-
leihz menekült, ahol elfogták.

Ifj. Boka Samu zenekara fog a jövő
vasárnap délután a nagyerdőn játsznai.

kor nem egészen férjéé, nem boldog telje-
sen.

Mikor a nap láthatár mögé vonult; a
madár elnémult, s a lepke szárnyait a virág
pedig kelyhét összevonta; magára ölté hosszú,
fehér ruháját; kioldotta dus, szőke haját, s
széppé varázsolta magát, mint a szerelem,
hogy őt fogadja.

Odült a vadszölvét befutott ablak elé, hon-
nan a legmesszibb elláthatott, s úgy kuldte
gondolatait ő elebe, hogy még utjában megta-
lálják.

A lég már hűvösödött, érezhetőben csó-
koltá arczát, s Leo mindjárt előtűnt. Már hal-
lá gyorsan közelgő lova dobogását. Mosolygott;
s a ferj még boldogabb volt, a mint a lombok
mögött e mosolyt észrevette.

Elebe szaladt, nem szegyelte örme ki-
mutatását. A kiért örült; az ferje volt; az
őreg pap pedig, a ki őket összeadta, meg-
mondotta volt, hogy csak férjeért eljen.

Buzsike volt hogy férjéé lehet örökre, s
oda vezette őt féltekenyen a fehér és rozsa-
színű terembe, hol oly epedve várt reá. Le-
ültette, kis székét tolt mellé, s lábaihoz ült;
aztán fejet terdére hajtvá, fölvezett reá, mint
szerelem nő szokott.

Leo el akarta venni kis székét, hogy ne-
je üljön e karosszékbe, ilyenkor elhivatkoztak,
hogy kie legyen kettőjük közül.

— Edith én kárlylányom, add nekem azt
a zöld kis székét . . .

— Nem; nem, én nőd vagyok, te uram
vagy, hadd legyen én a kisebb melletted.

A férj elpirult, hogy ennyire kényeztetik;
ő is kényeztetni akart; s minthogy ő volt az
ur, fölemelte Edithet erővel, s helyére ült.
De ő nem volt oly kecses ott mint neje, Edith
nevetett, s visszahódította a kis székét. A férj
elbámult s hagyta, hogy tegye.

— Láthatod Leo, hogy az én helyem itt
van!

— Aztán a nap eseményeire tértek. A
nőnek sok mondanivalója volt. A férj gyönyör-
rel hallgatta, s bámult, hogy az ember miként
lehet itt is földön a menyországnak. Gyakran
mondogta magában:

— Lehetséges-e, hogy teljesen tiszta és
igaz teremtés legyen e földön?

Napok, évszakok multak s mindig a ré-
ginek talála nejt.

Mikor hó borította a mezőt, neje válto-
zatlanul mosolygott reá a lomboktól megfosz-
tott ablakon át. Mikor fergeteg korbácsolta
az ember arczát, kedvese akkor is hajadon
fóvel szaladt elebe, hogy ugyanabba a fehér
és rozszaszín szobába vezesse. Melegítő ital,
ropogó tűz, virágok vártak ott. — Ajkaihoz
emelte a poharat, melyet előtte neje ajkai
erintettek s átkarolva kedvesét, gyakran
kerde tőle.

— Mifele tündér vagy te, hogy amyira
szeretted magad?

— S a mint reá nézett, egész lelke szemebe
futott; e lelek, mely költeszettel és gyöngéd
széggel, de egyszersmind tarka ábrándokkal és
édes epedéssel is telve volt. E lelek, mely
Edith közelebb felmagasztosult, de tőle távol
— mindenképen életében osztozott . . .

Egy nyári este künn ültek a gyepen s
Edith csattogó kedveben volt. Rozsáleveleket
szedett, hogy szeretett ferjét elfodje. Férje
viszont füvel borította be őt. Nem látszott ki,
csak boldog nevetése halatszott ki a virágok
alól.

A játék és gyermekes pajzánkodás folyt
tovább.

— Fájna-e neked, szolt a nő hirtelen,
ha én megcsálnálak?
A férj nem felelt.

Ismételte bohó kérdését s jóízűket neve-
tett a különös eszmén, mi agyában megvillant.
Hanem a ferj elfodte arczát s csak hall-
gatott tovább.

— Leo? Leo?
— Talán megcsálnálak? kérde végre.
— Csaltál . . . csaltál . . . ismételt a nő.
Megcsalni őt! Ez oly különösnek tűnt
fől előtte s még fokozta vidámságát. Leohoz
hajolt s szemébe nézett Azt hitte, hogy ő is
nevet; pedig hát — sirt!

Nevetése egyszerre elállt; megütődve állt
ott, — aztán nema lett, mint a ferj. Nem ér-
tet semmit. S mikor megértette, hogy ferje
képes őt gyanusítani: fájdalommal tekintet ve-
tett a nagy fekete város fele, melyben ferje
napjait töltötte. Ugy tetszett neki, mintha e

városból kísértetek karjai fenyegetnek nyugal-
mát. Ott bizonyára hazudik és csal mindenki.
Ott bizonyára közönséges dolog volt és
senkit sem lepett meg az, hogy az ember
megszűnik szeretni — és csal.

Hanem az idő telt e beszélgetés után s
a boldogság évei egymást válták föl.

Am barnily jól volt is elrejtve a Leo és
Edith boldogsága, az iiigység fölfedezte. Ej,
mit! két boldog teremtés el ott, fittyet hányva
a világnak s nem törődve vele?

Leo bolond volt talán, hogy barátait, ko-
rábbi kedvteléseit s dicsőségvágyát elfeledje?
Mindennapi szerény munkája után egész vágya
csak az volt, hogy boldog legyen. Kezdték
kinevetni állhatatos szerelméért! Nem felt-
e attól, hogy neveltség tárgya lesz?

Olykor meghallgatta az ellenséges hang-
okat s nem sietett Edithje mellé. Távol tőle
boldogtalan volt ugyan, de hódolt a közna-
piságnak . . . Ugy tett, mint más.

Edith nyugtalanzkodott. Jól érezte, hogy
egy szívet teljesen magának megőrizni bajosabb
egy királyság meghódításánál, de ő azért még-
is egész életét ebben töltötte el s tudta,
hogy Leot senki se szeretheti úgy, mint ő.

De a kísértet karjai, melyeket már egy-
szer észre vett, mindinkább kiterjeszkedtek
fölötte. — Talán az is emberi törvény, hogy
e karok megragadják a boldogakat.

Egy napon Edith felhőt látott ferje
homlokán.

Leo őszinte, becsületes jellem volt: sze-
mei nem szokták meg a tetetést.

Összenéztek némán, mozdulatlan, halo-
ványan. — Megcsaltál! — tört ki végre a nő.

— És most leszedetlen hervadnak el között-
tük a virágok. Dal és nevetés elmúltak.

A férj siratja az általa ösztöztört szerel-
met s vissza akarja hódítani. Nem élhet e
szerelem nélkül! De miként neje, úgy ő se se-
tudja többé feltalálni az elröppent boldogsá-
got!

Az elpattant aranygyűrűt még csak ösz-
sze lehet ragasztani, hogy csak kevés nyoma
lássék. De az eltört gyemánt örökre romok-
ban marad.

Eppen így van oly szerelem is, mely
istentől származik s teljes bizalomból és töké-
letességből táplálkozik.

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai.
(A Magyar távirati iroda eredeti sürgönyei.)
Budapest, május 4. (Erk. d. u. 2. ó.) A
király Mondel baró kísere.eben reggel meg-
érkezett. Fogadták Tisza, Ordódy, Szapary mi-
niszterek, a főispán és Rath főpolgármesterek
A varlakban 8 es 11 óra közt kihallgatás, ti-
zediken udvari tanzestély.
Budapest, máj. 4. (Erk. d. u. 2. ó.) A
képviselőház mai ülésein Kresztics Fejacsevich
végleg, Pronay fentartással igazoltattak. A hor-
vát határőrvidéki javaslat végleg elfogadta-
tt.
Targyalatik az 1880. zárszámadás.
Becs, május. 4. (Erk. d. u. 2. ó.) Szilá-
y utódja ul Coroninit emlegetik.
Bukarest, május 4. (Erk. d. u. 2. ó.) Ang-
lia Franciaország ajánlja a kormányának Bar-
rere javaslatának elfogadását. Ellenészetben nem
számítat támogatása.
Féltőlös szerkesztő: Vártesi Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.
Kiadó: Kutasi Imre.

Nyilt-tér. *) Nyiltkozat.

Alolirotak ezemel kijelentjük, hogy a
F e i s c h l Emil és N a n a s s y Gábor urak
közt fent forgott ügy, kozbejöttünkkel, lovagias
uton el lett itezve.
Debreczen, 1882. máj. 4.
Szombati Janos, Berger Mór,
Perhats Miksa, Kepes Géza.
*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felel-
ségeket a Szerk.

Kiadó legelő.

Bihar megye Tóti község határában
mintegy 600 kat. holdnyi erdei legelő egész
nyári legeltetésre kiadó.
A kivenni szándékozó előlegesen Sem-
jénben és Tóttban levelezőlapon szándékát
és a legelő megtekintésének bármikorra eső
idejét azonnal tudassa.
Fráter Tamás
kiadó.

LOBOGÓK

megrendelhetők; — továbbá
kapható cseresznye, zöld
borsó, új kolomper, zöld
paszuly, karalábe, sparga,
friss vaj, szomorú rózsá-
lak, tubarózsák, georgi-
nia tövek, szőlőkarók és
rózsakarók, vetemény-
magvak.
Tisztelettel
Otrókoci Végh János.

Kiadó lakás.
Teleky-utczán 2167. szám
alatt egy utczai és egy háló-
szobából álló garsan lakás
kiadó.
Értekezhetni ott, vagy Klimó
Aurél üzletében.
Haszonbérbe kiadó.
T.-Polgáritól mintegy felőrányira 670
hold kiterjedésű szántóföld, rét és legelőből
álló föld haszonbérbe kiadó.
Bővebb értesítést szerezhetni, özv. Munk
Károlyné tulajdonosnőnél.
T. Polgáron.
PAPIROS-ZAGSKOKAT
ajánl
Boschán Eduárd
gyára, Bécs, I. Jasomirgottstrasse 6.
Árjegyzékek kívánatra bérmentve kül-
detnek.

Kevés a szó, de mind való!

Legolcsóbb forrása

Valódi gyemánt- és arany-ékszereknek,
ezüst evő- és más eszközöknek,
arany és ezüst óráknak.
Legelegensabb férfi- és gyermek ruháknak,
női kabátok- és felöltőknek.
Legujabb szabásu ruhák mérték szerinti megrendelésének.
Különféle szövetek-, vásznak-, szőnyegeknak,
Férfi-, női- és gyermek lábbeliknek.
Ugyszinte magyar, német és francia regényeknek.

az általános bazar Debreczenben,

N.-Várad-utca, Fröhner-szállóval szemben, a megyeház mellett.
Videki megrendelések utávet mellett a legpontosabban eszkö-
zöltetnek és a meg nem felelő tárgyak kicseréltetnek.

Kevés a szó, de mind való!

Ábrányi Kornél.

FELHIVÁS jégkár elleni biztosításra.

A „Magyar-Francia Biztosító Részvény-Társaság“

20 millió frank, azaz 8 millió arany forint tőkével, melyből

10 millió frank, vagyis 4 millió arany forint készpénzben van befizetve,

s részint ingatlanokban, részint budapesti elsőrangú pénztételeknél részint pedig magyar államértékek- és elsőbbségekben van elhelyezve,

biztosít jégkár ellen:

takarmány-füveket, kalászos-, hüvelyes- és olaj-növényeket, továbbá szállót és dohányt

kiválóan előnyös és figyelemre méltó feltételek s újabb rendszeresített kedvezmények mellett;

a mennyiben:

1) a biztosított felek a biztosítás megkötésekor takarmány-füveket, kalászos-, hüvelyes- és olaj-növényeknek csak felét (szőlő és dohánynál pedig 1/2 részét) fizetik a díjszabályszerű díjaknak és az előre leengedett díjrészt (szőlő és dohánynál pedig az előre befizetett díjösszeg fele) csak a jégkár szenvedendő tetelek (földdarabok) után lesz pótlólag utánfizetendő; de csupán oly esetekben, a hol (szőlőt és dohányt ide nem értve) az illető tételt vagy annak egy részét, 5% vagy annál nagyobb jégkár éri.

2) A társaság jégkár elleni biztosításokat is elfogad hat évre, mely esetben a fizetett díjak 20 %-ja (vagyis 1/5 része) minden évben felre tétetik az illető biztosított fél részére és a 6-ik évben a biztosítás díja ezen felretett díjrészteléből lesz fedezhető, a netalán fennmaradó felesleget a társaság készpénzben fizetendő ki.

A 6 évre biztosított felek az első évi díjknál későbbi években sem fizetendnek drágábbakat, még azon esetben sem, ha az általános jégdíjak valamely évben bármily mérvben felemeltetnének.

3) A társaság az általa meghatározott legmagasabb biztosítási terményárak (buza 12 frt, rozs 10 frt, árpa 8 frt 50 kr, zab 7 frt, tengeri 7 frt, repce 13 frt 50 kr stb. métermázsánként) keretén belül tetszés szerint biztosítható terményárakat fogja kár esetén a kárfelszámítás alapjául venni, még akkor is, ha a káreset idejében a piaci árak alacsonyabbak lesznek.

4) Kárbejelentésnél a választott bírósági elnök kitétele — ha a választott bírák annak megválasztása iránt megegyezni nem tudnak — bírói kinevezésnek van fenntartva.

5) Ha a termény aratás közben éri jégverés, az aratás — próba-területek lábonhagyása mellett — felbeszakítás nélkül folytatható.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál és jégbiztosítási ajánlatokat elfogad az alóli vezér-ügynökség, valamint annak minden vidéki fő- és alügynöksége.

A „Magyar-Francia Biztosító Részvény-Társaság“ debreczeni vezér-ügynöksége

Berger. Kössa.

Nyujtsuk a szerencsének jobbját!

400,000 márka

főnyereményt ígér kedvező esetben a legújabb nagy pénzsorsjáték, mely a magas kormány által jóváhagyott és biztosított.

Ez az újabb játék-tervezet előnyös berendezése abban áll, hogy rövid pár hó lefolyása alatt 7 sorolásban 47,600 nyereménynek kell biztos történni, ezek között vannak főnyeremények esetleges 400,000 r. márka, illetőleg

1 nyerm. á m.	250,000	3 nyerm. á m.	6000
1 nyerm. á m.	150,000	54 nyerm. á m.	5000
1 nyerm. á m.	100,000	5 nyerm. á m.	4000
1 nyerm. á m.	60,000	108 nyerm. á m.	3000
1 nyerm. á m.	50,000	264 nyerm. á m.	2000
2 nyerm. á m.	40,000	10 nyerm. á m.	1500
3 nyerm. á m.	30,000	3 nyerm. á m.	1200
4 nyerm. á m.	25,000	530 nyerm. á m.	1000
2 nyerm. á m.	20,000	1073 nyerm. á m.	500
2 nyerm. á m.	15,000	2769 nyerm. á m.	500
1 nyerm. á m.	12,000	összesen 18,436 nyerm. á m.	145
24 nyerm. á m.	10,000	300, 200, 150, 124, 100,	
3 nyerm. á m.	8000	94, 67, 50, 40, 20,	

Ezen nyereményekből az első osztályban 4000 sorsolattal ki 116,000 m. összegben.

A nyeremény-húzókat természetesen hivatalosan vannak megállapítva.

Ezen nagy, az állam által biztosított pénz-sorsjáték legközelebbi húzásához kerül

1 egész eredeti sorsjegyet csak 6 m. vagy 3.50 frt o. é. 1 fel " " " " 3 m. " 1.75 frt o. é.

1 negyed " " " " 1 1/2 m. " 90 kr o. é.

Mindenemű megfizetés, a pénz beküldése, postautóni fizetés vagy az összeg utánvétele mellett a legelőkisebbségben teljesítenek, mindenki az állam címzettel ellátott eredeti sorsjegyetől tőlnek saját kezébe kapja.

A megrendelésekhez a szükséges hivatalos tervezetek ingyen mellékelnek, melyekből egy a nyeremények, beosztása, az illető osztályokra, mint szintén az illető betétek is megláthatók és minden húzás után érdeklét feleinknek felhívás nélkül megküldjük a hivatalos húzási lejtromot kívánatra a hivatalos tervet előre megküldjük megtekintés végett bérmentve, és készek vagyunk nem tetszés esetében a sorsjegyet az összegnek visszatérítése mellett húzás előtt visszavenni.

A kifizetések mindig pontosan s az állam jóállása mellett történnek.

Csoportozatunk mindig a szerencse kedvelője volt és érdekelt feleinknek gyakran a legnagyobb nyereményeket fizetünk ki, többek között 250,000, 225,000, 150,000, 100,000, 80,000, 60,000, 40,000 stb. márkákat.

Egy ily, a legsolidabb alapokra fektetett vállalatnál előreláthatólag mindeműt a legelőnőbb részvételre lehet bízton számítani, s ez oknál fogva kérnök, — hogy valamennyi megfizetésnek megfelelően — a megrendeléseket minelőbb, mindenestre pedig f. é. május 15-ke előtt hozzánk juttatni.

KAUFMANN és SIMON
bank- és váltó-üzlete Hamburgban.

U. J. Ezzel a közönetünkkel nyilváníjuk, az eddig megajándékozott bizalomért, s midőn eme újabb sorsjáték kezdetével a részvételre felhívunk, ezúttal is igyekezni fogunk, állandó, pontos és lelkiismeretes kiszolgáltatás által, igen tisztelt érdeklét feleink teljes melegegedését kiérdemelni.

A fenébbiek

Egy bővebb tapasztalatokkal bíró kereskedő segéd 5-600 frt bizosszékkal, főök-üzlet vezetésére kerestetik.

Egy jó családból való, elemi iskolákat jól végzett fiú, tanulóknak fölvetetik.

Két csinos lakás nagy-hatvan-utczán Szilágyi-fele házban, bérbe kiadó.

Ezek iránt értekezhetni:

Priegl és Thill
fűszerkereskedőknél,
nagy-hatvan-utca, Bignió-ház.

Hirdetmény.

A nagyerdőn a katonaság czellővesi gyakorlatára átengedett terület kiszélesítése után a kijelölt vonalon fennállott fák kivágatásából kikérült 114 fel, vagy 57 egész csomó galy vagy botfa folyó május hó 5-ik napján azaz péntek délelőtt 8 órakor a helyszínen kezdetet veendő nyilvános árverés útján, azonnali készpénz fizetés s mielőbbi elszállítás kötelezettsége mellett együttesen vagy fel csomónként el fogván adatni: a venni szándékozók illően meg-hivatnak.

Kelt Debreczen, 1882. Május 1-én.

Laky Lajos,
tanácsnok

4201. szám.

Építési árlejtési hirdetmény.

Az érmihályfalvai m. kir. dohánybeváltó hivatalnál f. évi szeptember hó végeig egy új dohány-raktár felépítendő.

A költségvetésileg megállapított költségek a következők:

Kőműves és kézi munkákért	7602 frt 44 kr.
Kőfaragó	168 frt — kr.
Ács	11,050 frt 76 kr.
Asztalos	506 frt — kr.
Lakatos	2470 frt 32 kr.
Üveges	139 frt 33 kr.
Mázoló	152 frt 20 kr.
Több munkákért	77 frt 53 kr.
Összesen	22,166 frt 58 kr

Az építés biztosítása czéljából a debreczeni magy. kir. dohánybeváltó felügyelőségnek f. évi május hó 20-án versenytárgyalás fog tartatni, melyhez az előirt kellekkel ellátott írásbeli ajánlatok az említett nap déli 12 órájáig elfogadhatnak.

Az ajánlati és szerződési feltételek, valamint az előírányzat, terv és költségvetés a megállapított hivatalos órákban az említett m. kir. dohánybeváltó felügyelőségnek betekinthető.

Budapestben, 1882. évi április hó 22-én.

A magy. kir. dohányjövédéki központi igazgatóságtól.

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

A közkedveltségü SZULINI SAVANYU-VIZBŐL

ez idén is nagy raktárt tartván, ajánlom azt:

40 drb 75 centiliteres üveget, és
60 drb 50 centiliteres üveget tartalmazó ládákban **4 frt 60 kr**
ládánként készpénzfizetés mellett.

Debreczen, 1882. ápril hó.

Csanak József.

SZEDLÁK JÓZSEF

férfi-szabó

isztelettel jelenti a n. é. közönségnek, hogy itteni

FÉRFI-SZABÓ-ÜZLETÉBEN

a tavaszi idényre a szövetek megérkeztek, s nagy választékban állanak a t. megrendelő közönség szolgálatára.

Kész férfi-ruha-raktára

pedig, melyben az öltözékek készpénzfizetés és határozott árak mellett kaphatók, mindennemű

TAVASZI ÖLTÖZÉKEKKEL

a legnagyobb választásra be van rendezve.

Gyógy-jelentés

a Hoff János-féle egyedüli valódi maláta-egészségi sör, maláta egészségi chokoládé és mellczukorkák felett, köhögés, mellbetegség, test gyengeség és vérszegénységnek sat.

A cs. kir. udvari szállító Hoff János urnak, tanácsos, tulajdonosa a koronás arany érdemkeresztnek, lovag, feltalálója és egyedüli gyártója a Hoff-féle maláta kivonatnak, udvari szállítója a legtöbb európai hercegeknek, Bécs, Grabenhof, Bräunerstrasse 2. Iroda és gyáriraktár I. Grabenhof Bräunerstrasse 8.

Nyolcz évig szenvedtem nehéz lelegzésben, köhögés és vértolulásokban éjjelnappal, gyenge érem miatt minden reményt az eléhez feladtam. Orvosi tanács folytán a Hoff fele maláta-készítményeket használtam és örömmel konstátalom, hogy most teljesen egészséges vagyok, és ösmerőseim, kik most látnak, csudának tekintik felgyógyulásom. Hasonló betegek miatt óhajtom nyilvánosságra hozatalát

A köhögés, hányás és folytonos vértolulás a főben, kintzett éjjelnappal. Anyyra elgyengültem, hogy már járnai sem voltam képes, a phlegma pedig csak nagynehezen oлдódot, az eletről lemond'am. Egy jó órában azon tanácsot adták, hogy a Hoff fele malát készítményeket gyógyszerül használjam, és pedig a maláta-egészségi sört maláta-egészségi chokoládét és a mell-czukorkákat. A kura megkezdésével azonnal megszűnt a vértolulás, az étvágy megjött, a köhögés pedig alig volt észrevehető, mindennemű ételeket étvágygyal ehettem, és az alvás egészséges és csendes. Egészségem ily gyors visszatérését sokan csudának tekintik. De miután tény, nem mulaszthatom el ezen szer feltalálójának Hoff János urnak legmelegebb köszönetemet nyilvánítni, és a malátakészítményt minden szenvedőnek ajánlani. Kérek 56 üveg maláta-egészségi sört, 10 font chokoládét, 19 csomag maláta-czukorkát.

Gyrfas János, honvéd-főhadnagy.

Hivatalos gyógyjelentés,

a gráci katonai kórházból. A november 10-ki meghagyás folytán ismét kérek az imént nevezett kórháznak az ön maláta-egészségi söréből küldeni, miután az számos betegeknek kitünő hatással van.

Dr. Robicek, főorvos.

OVÁS. A maláta készítmények czimlappján a Hoff János feltaláló mellképe és aláírása látható. Hol ezen jel hiányzik, mint hamisítás viszszautasítandó. Debreczenben kapható: Rickl József Zelmós, Csanak József és Varga Lajos kereskedésében Nagy-Károly: Ujházi István, Nagyvárad: Janky Antal, Nyiregyháza: Kovanyi Imre gyógyszerésznél.